

2022-2023 (1 Ekim 2022-31 Mart 2023) BUĞDAY DEĞERLENDİRME RAPORU

1. Genel Değerlendirme

1 Ekim 2022-31 Mart 2023 tarihleri arasında ülke geneli 287 mm yağış alınmıştır. **Altı aylık bitki gelişme döneminde düşen yağışlar, uzun yıllar ortalamasının %23 (374 mm) ve geçen üretim yılının %25 (384 mm) altında gerçekleşmiştir.**

Bu üretim yılında 2022 yılı Sonbaharında Güneydoğu Anadolu Bölgesi hariç (uzun yıllar ortalamasına göre %12 artış) tüm bölgelerde yağış düşüşü yaşanmıştır. Sonbaharda yağış düşüşünün en belirgin olduğu bölgeler Marmara ve Ege Bölgeleri olmuştur (sırasıyla; %54 ve %50 azalma). Diğer Bölgelerde ise sonbahardaki yağış düşüşü %15 (Karadeniz Bölgesi) ve %29 (Akdeniz Bölgesi) arasında değişmiştir.

Sonbahardaki görülen yağış eksikliği Kış mevsiminde devamı ederek belirginleşmiştir. **Ülke genelinde son 63 yılın en düşük yağışlı ikinci Kış mevsimi yaşanmıştır.** Kışın en fazla yağış azalışı İç Anadolu Bölgesinde (%55) meydana gelirken, bu bölgeyi Akdeniz, Güneydoğu, Doğu Anadolu, Marmara ve Ege Bölgeleri izlemiştir (sırasıyla; %51, %50, %48, %44 ve %40 azalma). Karadeniz Bölgesinde Kış mevsiminde yağış azalışı daha düşük düzeyde (%22) kalmıştır.

Düşük yağış alınan Sonbahar ve Kış mevsiminden sonra, Ülke geneli Mart ayı yağışları yükselişe geçmiş, 96 mm yağış kaydedilmiş, uzun yıllar ortalamasının ve geçen üretim yılının oldukça üzerinde olmuştur (sırasıyla; %56 ve %27). **Mart ayı bu yağış miktarı ile son 27 yılın en yağışlı Mart ayı olarak dikkat çekmiştir.** Uzun yıllar ortalamasına göre en fazla yağış artışına sahip bölge %80 ile İç Anadolu Bölgesi olmuş, bu bölgeyi %79 ile Güneydoğu Anadolu, %66 ile Karadeniz, %56 ile Doğu Anadolu, %52 ile Akdeniz Bölgeleri takip etmiştir. Ege ve Marmara Bölgelerinde mart ayı yağışlarındaki artışlar ise nispi olarak daha sınırlı düzeyde (sırasıyla %26 ve %20) kalmıştır. **Böylece bu aydaki yüksek yağışlar, meteorolojik kuraklığın, tarımsal kuraklığa dönüşmemesi konusunda bir umut olmuş, hidrolojik kuraklığın şiddetini hafifletmiştir.**

Ülke genelinde yüksek yağışlı Mart ayını takiben, yağışların Nisan ayının ilk 10 gününde de devam etmesi, rekolte beklentisinde daha olumlu bir havanın oluşumuna katkı sunmaktadır.

Marmara Bölgesi; Bu üretim yılında 6 aylık bitki gelişme döneminde bölge 272 mm yağış alınmış, yağışlar uzun yıllar ortalaması ve geçen üretim yılının %39 altında gerçekleşmiştir. **Bölge anılan sezonda son 63 yılın en düşük yağışını almıştır.** Yağışlar bölge genelinde düşük olmakla birlikte, özellikle önemli buğday üretim merkezleri olan Tekirdağ ve Edirne'de dramatik düzeyde düşük olmuştur.

Bölge kısıtlı yağış alınan Sonbahar ve Kışın ardından, daha yağışlı bir Mart ayı geçirmiş, yağış eğilimi Nisan ayının ilk 10 gününde de devam etmiştir. Yağışın altı aylık gelişme döneminde önemli buğday üretim merkezlerine sahip Trakya'da bölge genelinin de altında olması rekolte açısından riski artırmakla birlikte, yağışlı geçen Mart ayı ve 1-10 Nisan periyodu toparlanmaya katkı sağlamaktadır. Ancak bölgede sezonun kalan kısmında düşecek yağışlar rekolte üzerindeki önemini korumaktadır.

Ege Bölgesi; Altı aylık bitki gelişim döneminde 301 mm yağış düşmüş, uzun yıllar ortalamasına göre %31, geçen üretim yılına göre %29 azalma olduğu kaydedilmiştir. **Yağışlar bu periyotta bölge genelinde düşük seyretmekle birlikte, Afyon ve Muğla'da daha belirgin düşüş olmuştur.**

Bölge Marmara Bölgesine benzer şekilde Sonbahar ve Kış aylarında düşük yağış almıştır. Mart ayında ise düşen yağış miktarında artış gözlenmiş (%26), Nisan ayının ilk 10 gününün de yağışlı geçmesi dikkati çekmiş ve rekolte beklentilerine olumlu yansımış olmakla birlikte, sezonun kalan kısmında düşecek yağışlar rekolte üzerindeki etkisini muhafaza etmektedir.

Bölgenin iç kesimlerinde özellikle Afyon ve çevresinde bitkilerdeki kuraklık etkilerinin mart ayı yağışları ile kısmen azaldığı gözlemlenmiştir. Bölgenin iç kesimlerinde rakım ve değişken iklim şartlarına bağlı olarak bitkilerin kardeşlenme-sapa kalkma evrelerinde, kıyı kesimlerinde sapa kalkma-başaklanma evrelerinde olduğu görülmektedir.

Akdeniz Bölgesi; 2022-2023 üretim yılı 6 aylık dönemde bölgede 352 mm yağış kaydedilmiş, bu miktarın uzun yıllar ortalaması ve geçen üretim yılının sırasıyla %31 ve %40 altında olduğu hesaplanmıştır. **Bölge genelindeki yağış eksikliğinin Mersin, Osmaniye ve Hatay illerinde daha belirgin olduğu dikkati çekmektedir.**

Yağışların Sonbahar ve Kış mevsimlerindeki düşüklüğüne karşılık, gelişme açısından kritik bir ay olan Mart ayındaki belirgin yükseliş (%52), rekolte açısından önemli görülmüş, yağışların Nisan ayının 10 gününde de yükseliş eğilimini koruması olumlu beklentiyi güçlendirmiştir.

Mersin, Adana ve Osmaniye'de düşük yağışın etkileri azalsa da homojen olmayan dağılımın da etkisi ile rekolte üzerindeki baskı devam etmektedir. Bitkiler başaklanma evresine geçiş aşamasındadır. **Bölge asrın felaketinin merkezi konumunun da içerisinde bulunduğu birçok ili barındırmaktadır. Bunlar arasında önemli buğday üretim alanlarına sahip; Kahramanmaraş, Hatay, Adana ve Osmaniye de bulunmaktadır. Bu illerde deprem felaketinden kırsalın da fazlaca etkilenmesi bakım işlerinde aksama riski oluşturmuştur. Ancak her koşulda üretime devam iradesi gösteren çiftçimizin gayretleri, devletimizin milletle kaynaşması sonucu bu riskin minimize edildiği gözlemlenmektedir.**

İç Anadolu Bölgesi; Bu üretim yılında bölge 173 mm yağış almış, uzun yıllar ortalamasının %26 ve geçen üretim yılının %27 altında olmuştur. Özellikle Niğde ilindeki yağış azalması bölge ortalamasının oldukça altında gerçekleşmiştir.

Kurak geçen Sonbahar ve Kış mevsiminden sonra, Mart ayında yağışlarda oldukça etkili bir yükseliş olmuş (%80), son 63 yılın en yağışlı Mart ayı olarak kayıtlara geçmiştir. Nisanın ilk 10 günü de yağışlı geçen bölgede, Nisan ayının kalan kısmı ve Mayıs yağışları rekolteyi belirleyici olacaktır.

Bölgede kıraç buğday alanlarında çimlenme ve çıkışın yer, yer kış aylarında tamamlandığı, gelişimin geriden geldiği, kardeşlenme sürecinin devam ettiği görülmektedir. Sulu buğday alanlarında ise gelişimin olağan seyrinde devam ettiği, kardeşlenmenin büyük ölçüde tamamlandığı değerlendirilmektedir. Mart ayının son haftasında oluşan düşük sıcaklıklar gelişme tabiatlarına göre farklı olmak üzere, yapraklarda yer, yer zararlara sebep olsa da, bitkilerin yağış ve ısınan hava ile birlikte bunları telafi edebileceği değerlendirilmektedir.

Karadeniz Bölgesi; Altı aylık dönemde bölgede 357 mm yağış kaydedilmiş, bu yağış uzun yıllar ve geçen üretim yılından sırasıyla %9 ve %19 düşük bulunmuştur. Bununla birlikte bu yağış azalması bölge genelinde homojen olmayıp, Samsun ve Giresun sahil kesiminde yağışların yüksekliği kayda değer bulunmuştur.

Bölge Sonbahar ve Kış mevsimlerinde yağış azalışı en az olan bölgelerden birisi olmuştur. Ayrıca Mart ayı en fazla yağış artışı (%66) olan bölgeler arasında yer almış, Nisan ayında da yağışlı periyot devam eğilimindedir. Sezonun kalan kısmında düşen yağışlar önemli olmakla birlikte, rekolte beklentisinin olumlu yönde olduğu bir bölge olarak değerlendirilmektedir.

Karadeniz'in iç kesimlerinde yağış eksikliği sebebi bitkilerde görülen sararmaların, mart yağışları ve yapılan üst gübreleme ile doğal rengine dönüştüğü bilgisi ulaşılmıştır.

Doğu Anadolu Bölgesi; 2022-2023 üretim yılında (6 aylık dönem) 265 mm yağış gerçekleşmiş, bu miktarın uzun yıllar ve geçen üretim yılının %19 altında olduğu belirlenmiştir. **Bölge genelinde yağış dağılımı değişim göstermiş, Elazığ ve Malatya'da yağış azlığı görülmezken, Muş, Van, Ağrı ve Iğdır illerindeki yağış azlığının daha belirgin olması dikkat çekmiştir.**

Sonbahar yağış azlığının nispi olarak daha düşük olmasına karşılık, Kış yağışlarının en fazla azaldığı bölgeler arasında yer almıştır. Buna karşılık bölge Mart ayında yağışı en fazla artan (%56) bölgeler arasında yer almış, Nisan yağışları da devam eğiliminde olmuştur. Bölgenin ekolojik koşulları gereği Nisan ayının kalan kısmı, Mayıs ve Haziran aylarının yağışları da önemli olduğundan, buğday rekoltesi açısından bir değerlendirme erken görülmektedir. Ayrıca Elazığ ve Malatya dışında buğday üretimi açısından önemli birçok ilde yağış düşüklüğünün belirgin olması da bölgenin rekolte beklentisi üzerinde baskı oluşturmaktadır.

Bölgenin yüksek kesimlerinde mart ayındaki yağışlar bitki çıkış ve gelişimine olumlu yansımıştır. Yazlık ekilişler de başlamış, devam etmektedir.

Güneydoğu Anadolu Bölgesi; Bu üretim yılında bahsi geçen dönemde 366 mm yağış gerçekleşmiş, uzun yıllar ortalamasına kıyasla %11 azalış, geçen üretim yılına göre %20 artış görülmüştür. **Yağış dağılımının illere göre farklılığı dikkat çekmiş, önemli buğday üretim alanlarına sahip Adıyaman ve Şanlıurfa illerinde yağış düşüklüğü kaydedilmemiştir.**

Uzun yıllar ortalamasına göre daha yağışlı bir Sonbahar geçiren Bölge, daha az yağışlı bir kış yaşamıştır. Buna karşılık Mart ayı oldukça fazla yağış alan (%79) bölgede, Nisan ayının ilk 10 günü de yağışlı geçmiştir. **Bölge buğday üretim rekoltesi açısından olumlu görünümünü korumakla birlikte, 6 Şubatta vuku bulan asrın felaketinden fazlaca etkilenmesi bakım işlerindeki aksama yönündeki tereddütleri de beraberinde getirmektedir. Bununla birlikte, fedakar çiftçimizin gayretleri, devletimizin ve sivil toplumun birlikte katkıları ile hızlı bir toparlanma dikkati çekmekte ve buğday rekoltesindeki olumlu yöndeki beklentimizi teşvik etmektedir.**

Bölgede kardeşlenme ve sapa kalkma tamamlanmış, başaklanmaya geçiş süreci başlamıştır. Özellikle Diyarbakır'da soğuklarla ilişkili görülen sararmaların, artan sıcaklıkla atlatıldığı gözlemlenmiştir. Gaziantep'te dolu yağışlarının lokal zarar oluşturduğu anlaşılmıştır.

2. Tespit, değerlendirme, tahmin ve öneriler

- Ülkemiz 2022-2023 üretim yılı 6 aylık gelişme döneminde (1 Ekim-31 Mart) 287 mm yağış almış, uzun yıllar ortalamasının %23 altında olmuştur. Yağış düşüşü tüm bölgelerde gerçekleşmiş, yağış azalması %9 (Karadeniz)-%39 (Marmara, son 63 yılın en düşük yağışı) arasında değişmiştir.
- Sonbaharda Güneydoğu Anadolu hariç tüm bölgelerde yağış düşüşü yaşanmıştır (%15/ Karadeniz-%54/Marmara aralığında).
- Kış mevsiminde yağış eksikliği ülke genelinde daha belirgin olarak hissedilmiş, son 63 yılın en düşük yağış alan ikinci Kış mevsimi olmuştur. Yağış eksikliği değişen oranlarda olmak üzere tüm bölgelerde görülmüştür (%22/Karadeniz-%55/İç Anadolu aralığında).
- Mart ayında 96 mm yağış kaydedilmiş, uzun yıllar ortalamasının oldukça üzerinde olmuştur (%56). Mart ayı bu yağış ile son 27 yılın en yağışlı Mart ayı olarak kayda geçmiştir. Mart yağışı farklı oranlarda tüm bölgelerde yüksek gerçekleşmiştir (%20/Marmara-%80 İç Anadolu aralığında). Ülke genelinde yağışlı geçen Mart ayını takiben, yağışların Nisan ayının ilk 10 gününde de devam etmesi, rekolte beklentisinde daha olumlu bir havanın oluşumuna katkı sunmaktadır.
- Ülke genelinde bölgelere göre değişkenlik göstermekle birlikte, buğday rekoltesi üzerine Nisan ve Mayıs ayı yağışları belirleyici olacaktır (Doğu Anadolu'da ilaveten Haziran yağışları).
- Asrın felaketi hepsi önemli buğday üretim merkezleri olan 11 ilde gerçekleşmiştir. Bu illerde deprem felaketinden kırsalın da fazlaca etkilenmesi buğdayda bakım işlerinde aksama riski oluşturmuştur. Ancak her koşulda üretime devam iradesi gösteren çiftçimizin gayretleri, devletimizin milletle kaynaşması sonucu bu riskin minimize edildiği gözlemlenmektedir. Buğday rekoltesi üzerinde afetin de belirli ölçüde belirleyici olacağı değerlendirilmektedir.
- Buğday 31 Mart itibarı ile İç ve Doğu Anadolu Bölgelerinde kardeşlenme, Marmara, Ege ve Karadeniz Bölgelerinde kardeşlenme/sapa kalkma, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgelerinde sapa kalkma/başaklanma evrelerindedir. Bölgeler arasında ve bölge içinde ekolojik farklılıklar ve yağış ve diğer iklim faktörlerinin değişkenliği kaynaklı önemli fenolojik değişimler görülmektedir.
- Buğday ekim alanı UHK 2022 rekolte tahmin raporlarında 7,1 milyon ha olarak öngörülmüştü. TÜİK raporunda ise Buğday ekim alanı 6,6 milyon hektar olarak belirtilmiştir. Bu üretim yılında Dünya ekmeklik buğday ton fiyatının 300 doların altına düştüğü göz önüne alındığında, ülkemiz buğday müdahale fiyatının, fark ödemesi ile birlikte bu fiyatlarla entegre olmuş olduğu, hatta üzerinde çıktığı anlaşılmaktadır. Girdi maliyetlerindeki artışı dikkate alınarak verilen bu fiyat ve artırılan tarımsal destekler üretici memnuniyetine yansımış ve kışlık ve yazlık buğday ekimlerinde artış olarak kendini gösterdiği değerlendirilmektedir. UHK ve TÜİK buğday ekim alanları normalize edilerek yapılan değerlendirme ile, 2022-2023 üretim yılında 7,3 milyon hektar buğday ekilişinin olduğu öngörülmektedir. Bu ekim alanı göz önüne alındığında, iklim kaynaklı ortalama birim alan veriminde bir miktar kayıp olsa bile, ekim alanındaki artışın bunu telafi edebileceği öngörüsü ile buğday rekoltesinin geçen seneki üretim düzeyi olan 20 milyon ton civarında ulaşabileceği beklentimizi muhafaza etmekteyiz.
- Bazı bölgelerimizde buğday hasadına aylar kalmıştır. Ekmeklik buğday 30 Nisana kadar gümrük vergisi sıfır olarak ithal edilebilmektedir. Üretimde sürdürülebilirlik, üreticinin korunmasına bağlı olduğundan, 30 Nisan'da gümrük vergisi sıfır uygulamasının gözden geçilmesini önermekteyiz.

- Geçen üretim yılında uygulandığı üzere, bu üretim yılında da TMO'nun hasat öncesi dünya fiyatları ile uyumlu, ancak girdi maliyetlerindeki artışı dikkate alan gerçekçi bir müdahale alım fiyatı belirlemesi önerinin ötesinde bir gereklilik olarak görülmektedir. Ayrıca, fark ödemesi uygulamasına devam edilmesini ve tarımsal desteklerin sürdürülebilirlik dikkate alarak güncellenmesini beklemekteyiz.
- TMO tarafından iki üretim sezonundan bu yana “un regülasyonu” adı altında önemli bir program hayata geçirilmiş olup, uygulama ekmek fiyatının belirli bir düzeyde tutulmasını teminen buğday müdahale fiyatı üzerindeki baskıyı hafifleten, sosyal bir program olarak toplumsal kabul görmüştür. Bu uygulamanın müdahale fiyatları üzerine üreticiyi memnun edici etkisi, buğday ekim alanlarında artış eğilimini ortaya çıkarmıştır. Buğday ekim alanlarındaki yükseliş trendinin devamı ile “un regülasyonu” programının devamı ile sıkı bir ilişki olduğundan hareketle, programın devamı yönünde gösterilecek irade hayati önemdedir.
- Buğday üretimini de yakından ilgilendiren “Orman Kanunu ve bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 422 Sayılı Kanun” hakkında değerlendirme raporumuz yayınlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu önemli yasa ile ilgili uygulama usul ve esaslarının şüphesiz çıkarılacak yönetmelik ve kararnamele çerçevesi oluşturulacağından, bu düzenlemeler yapılırken raporumuzdaki önerilerden yararlanılmasını önemli görmekteyiz. Özellikle farklı raporlarımızda da yer bulmuş olan; havzalar arası su transferi, sulama birlik ve kooperatif alanlarının alt yapılarının rehabilitasyonu, arazi toplulaştırmada bütüncül yaklaşım, basınçlı sulama sistemlerinin otomasyon dahil yaygınlaştırılması şeklinde sıraladığımız önerilerimizin hayati önemdeki kanun çerçevesinde uygulamaya alınması beklentilerimizin başında yer almaktadır.

2022-23 (1 Ekim 2022-31 Mart 2023) BUĞDAY DEĞERLENDİRME RAPORU (Özet; tespit, değerlendirme, tahmin ve öneriler)

- Ülkemiz 2022-2023 üretim yılı 6 aylık gelişme döneminde (1 Ekim-31 Mart) 287 mm yağış almış, uzun yıllar ortalamasının %23 altında olmuştur. Yağış düşüşü tüm bölgelerde gerçekleşmiş, yağış azalması %9 (Karadeniz)-%39 (Marmara, son 63 yılın en düşük yağışı) arasında değişmiştir.
- Sonbaharda Güneydoğu Anadolu hariç tüm bölgelerde yağış düşüşü yaşanmıştır (%15/ Karadeniz-%54/Marmara aralığında).
- Kış mevsiminde yağış eksikliği ülke genelinde daha belirgin olarak hissedilmiş, son 63 yılın en düşük yağış alan ikinci Kış mevsimi olmuştur. Yağış eksikliği değişen oranlarda olmak üzere tüm bölgelerde görülmüştür (%22/Karadeniz-%55/İç Anadolu aralığında).
- Mart ayında 96 mm yağış kaydedilmiş, uzun yıllar ortalamasının oldukça üzerinde olmuştur (%56). Mart ayı bu yağış ile son 27 yılın en yağışlı Mart ayı olarak kayda geçmiştir. Mart yağışı farklı oranlarda tüm bölgelerde yüksek gerçekleşmiştir (%20/Marmara-%80 İç Anadolu aralığında). Ülke genelinde yağışlı geçen Mart ayını takiben, yağışların Nisan ayının ilk 10 gününde de devam etmesi, rekolte beklentisinde daha olumlu bir havanın oluşumuna katkı sunmaktadır.

- Ülke genelinde bölgelere göre değişkenlik göstermekle birlikte, buğday rekoltesi üzerine Nisan ve Mayıs ayı yağışları belirleyici olacaktır (Doğu Anadolu’da ilaveten Haziran yağışları).
- Asrın felaketi hepsi önemli buğday üretim merkezleri olan 11 ilde gerçekleşmiştir. Bu illerde deprem felaketinden kırsalın da fazlaca etkilenmesi buğdayda bakım işlerinde aksama riski oluşturmuştur. Ancak her koşulda üretime devam iradesi gösteren çiftçimizin gayretleri, devletimizin milletle kaynaşması sonucu bu riskin minimize edildiği gözlemlenmektedir. Buğday rekoltesi üzerinde afetin de belirli ölçüde belirleyici olacağı değerlendirilmektedir.
- Buğday 31 Mart itibarı ile İç ve Doğu Anadolu Bölgelerinde kardeşlenme, Marmara, Ege ve Karadeniz Bölgelerinde kardeşlenme/sapa kalkma, Güneydoğu Anadolu ve Akdeniz Bölgelerinde sapa kalkma/başaklanma evrelerindedir. Bölgeler arasında ve bölge içinde ekolojik farklılıklar ve yağış ve diğer iklim faktörlerinin değişkenliği kaynaklı önemli fenolojik değişimler görülmektedir.
- Buğday ekim alanı UHK 2022 rekolte tahmin raporlarında 7,1 milyon ha olarak öngörülmüştü. TÜİK raporunda ise Buğday ekim alanı 6,6 milyon hektar olarak belirtilmiştir. Bu üretim yılında Dünya ekmeklik buğday ton fiyatının 300 doların altına düştüğü göz önüne alındığında, ülkemiz buğday müdahale fiyatının, fark ödemesi ile birlikte bu fiyatlarla entegre olmuş olduğu, hatta üzerinde çıktığı anlaşılmaktadır. Girdi maliyetlerindeki artışı dikkate alınarak verilen bu fiyat ve artırılan tarımsal destekler üretici memnuniyetine yansımış ve kışlık ve yazlık buğday ekimlerinde artış olarak kendini gösterdiği değerlendirilmektedir. UHK ve TÜİK buğday ekim alanları normalize edilerek yapılan değerlendirme ile, 2022-2023 üretim yılında 7,3 milyon hektar buğday ekilişinin olduğu öngörülmektedir. Bu ekim alanı göz önüne alındığında, iklim kaynaklı ortalama birim alan veriminde bir miktar kayıp olsa bile, ekim alanındaki artışın bunu telafi edebileceği öngörüsü ile buğday rekoltesinin geçen seneki üretim düzeyi olan 20 milyon ton civarında olabileceği beklentimizi muhafaza etmekteyiz.
- Bazı bölgelerimizde buğday hasadına aylar kalmıştır. Ekmeklik buğday 30 Nisana kadar gümrük vergisi sıfır olarak ithal edilebilmektedir. Üretimde sürdürülebilirlik, üreticinin korunmasına bağlı olduğundan, 30 Nisan’da gümrük vergisi sıfır uygulamasının gözden geçilmesini önermekteyiz.
- Geçen üretim yılında uygulandığı üzere, bu üretim yılında da TMO’nun hasat öncesi dünya fiyatları ile uyumlu, ancak girdi maliyetlerindeki artışı dikkate alan gerçekçi bir müdahale alım fiyatı belirlemesi önerinin ötesinde bir gereklilik olarak görülmektedir. Ayrıca, fark ödemesi uygulamasına devam edilmesini ve tarımsal desteklerin sürdürülebilirlik dikkate alarak güncellenmesini beklemekteyiz.
- TMO tarafından iki üretim sezonundan bu yana “un regülasyonu” adı altında önemli bir program hayata geçirilmiş olup, uygulama ekmek fiyatının belirli bir düzeyde tutulmasını teminen buğday müdahale fiyatı üzerindeki baskıyı hafifleten, sosyal bir program olarak toplumsal kabul görmüştür. Bu uygulamanın müdahale fiyatları üzerine üreticiyi memnun edici etkisi, buğday ekim alanlarında artış eğilimini ortaya çıkarmıştır. Buğday ekim alanlarındaki yükseliş trendinin devamı ile “un regülasyonu” programının devamı ile sıkı bir ilişki olduğundan hareketle, programın devamı yönünde gösterilecek irade hayati önemdedir.
- Buğday üretimini de yakından ilgilendiren “Orman Kanunu ve bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 422 Sayılı Kanun” hakkında değerlendirme raporumuz yayınlanmış ve kamuoyu ile paylaşılmıştır. Bu önemli yasa ile ilgili uygulama usul ve esaslarının şüphesiz çıkarılacak

yönetmelik ve kararnamelerle çerçevesi oluşturulacağından, bu düzenlemeler yapılırken raporumuzdaki önerilerden yararlanılmasını önemli görmekteyiz. Özellikle farklı raporlarımızda da yer bulmuş olan; havzalar arası su transferi, sulama birlik ve kooperatif alanlarının alt yapılarının rehabilitasyonu, arazi toplulaştırmada bütüncül yaklaşım, basınçlı sulama sistemlerinin otomasyon dahil yaygınlaştırılması şeklinde sıraladığımız önerilerimizin hayati önemdeki kanun çerçevesinde uygulamaya alınması beklentilerimizin başında yer almaktadır.

Saygılarımızla..